

Mari Beg araog

L'auteur de cette vieille chanson populaire (style léonard) reste inconnu ; mais ce qui est certain c'est qu'elle est antérieure à Prosper Prosper.

Mar o peud c'hoant, ma mignonet, da hanvezout eur vreg rôg,
Me o kundufo pa gerfet dirag Mari Beg araok :
Bemde war dro eun heur-anter e kluch war dreujou he dôr ;
Kerkent teodou pig ar c'hartier gant eur skaon pe eur gador
A zired holl en he c'hever : An odianz 'so digor.

War barlen Mari a weler eun tanfoeltren asiet
War behini 'kont pep komer kement a deuz invantet :
Klêvet a vo ped den lipouz a ya bemde d'ar c'hafe ;
Ped plac'h a deuz tri amourouz, ped all a 'zo stad henne,
Ha ped ozac'h 'so den tangnouz, ped all a bil ho grage.

Mari Beg araog a gomant war ar c'honseil divragou ;
Hep kaout an ne beuta diamant e tigor frank he genou !
Pa ne devez war he bizach na moustachou na baro
Eo red dei kaout an avantaj da zikrial tud he bro :
Gêwier, sotoni, kos langach ; tud a bep kalite 'zo !

Mari Beg araog 'zo titret 'vel an huella noblanz ;
Domaj na n'eo ked demezet d'eun den penvidik a Franz :
Hi eo prinsez an diégi, komitez al liboudennou ;
Hi eo dukez al loustoni, markizez ar strakellou,
Gonarnerez ar jolori, ha baronez ar pillou.

Kerkent a ma vez embannet daou zen yaouank da zemi,
A vez d'al lun vitin galvet he c'honseil braz gant Mari :
Pep konseiller en gweleden a boangn gant he vontou bér
Evit klask ar gwella moyen da derri prim an affer ;
Ar plac'h a gar ar jigoden, pe ar goaz a zo mèoyer.

Ar re wasa da zikrial an dud a ya en fortun
A zo evit an ordinal merc'h et chomet hep nikun ;
Merc'h et kaez chomet da goza hep tapout eun tamik goaz
Hag a deu breman da facha dre ma na deu den d'o choaz
Prest da lampet gant ar c'henta a dostaiffe dese c'hoaz !

Kerkent a ma wel eun eured o tont tresek an iliz,
Mari Beg araog a zired en manchou louz he c'hinviz ;
Evel eur vioc'h o vreskin e c'haloup a lion ar ru :
Holla ! Kate!, Jannet, Périn, Soaz, Mac harit, deud dustu ;
Setu éru euret Martin, deomp da dremen ar révu ?

Ma c'homer sellit deuz honez, dislivet he davanjer,
He c'horнетен 'zo hep ampez, he gweleden kaiz re vîr ;
O ! sellit-ta deuz an den-man pegen striz eo he vrugou,
He dok 'so brasoc'h evithan, ha kalz re hir he vontou ;
Eur golineten 'zo gantan war he rochet en pillow !

Pa renk eur vreg kaez gwilloudi diwar he bugel kentâ,
Raktal e lavaro Mari, a petra nao miz 'so dija ?

« Me gred e oa bed an euret en deiz war lerc'h pardon Paol,
« Ha pask né ked c'hoaz érûet, allaz ! gret o d'eo an taol ?
« Heb no dewa ma c'hemennet, ha kement-se 'gavan drol ! »

Pa gléo kloc'h iliz ar barrez, o c'hervel d'eur vadiziant,
Mari gant eun troad hep boutez a c'haloup araok ar chant ;
Met evel na neuz ket ezom demezut eur vouez ken raouyet,
Da zikour kana tedeum evit an neve c'hanet.
Gant he c'homerezet renk chom en kichen dor ar porchet.

Da êchûi

Dre holl eo hanvezet Mari, sonn he fenn gant he zeod fall (!)
Boutet he fri butun ganti beteg en tier tud all ?
Deuz an noz 'toul an dorojou e chilaou petra dremen,
Mall dei goud an holl doareou 'vit dont goude d'o tispen ;
Gant ar brez da gonta klinkou, Mari flao na gousk taken.

X...

V. P. C. C. : Ch. ROLLAND.

Mari Beg araog a gomant war ar c'honseil diirragou ;
Hep kaout air ne beuta dariant e tigor frank he genou !
Pa ne devez war he bizach na moustachou na baro
Eo red dei kaout an avantaj da zikrial tud he bro :
Gewier, sotoni, kos laugach ; tud a bep kalite 'zo !

Mari Beg araog 'zo titret 'vel an huella noblanz :
Domaj na n'eo ked dennezet d'eun den penvidik a Franz :
Hi eo prinsez an diégi, komtez al liboudennou ;
Hi eo dukez al loustoni, markizez ar strakellou,
Gonarnerez ar jotori, ha baronez ar pillow.

Kerkent a ma vez embannet daou zen yaouank da zemi,
A vez d'al lun vitin galvet he c'honseif braz gant Mari :
Pep konseiller en gweleden a boangn gant he vontou-bér
Evit klask ar gwella moyen da derri prim an affer ;
Ar plac'h a gar ar jigoden, pe ar goaz a zo mèoyer.

Ar re wasa da zikrial an dud a ya en fortun
A zo evit an ordinal merc'het ehomet hep nikun ;
Merc'het kaez chomet da goza hep tapout eun tamik goaz
Hag a deu breman da facha dre ma na deu den d'o choaz
Prest da lampel gant ar c'henta a dostasse dese c'hoaz !

Kerkent a ma wel eun eured o tont tresek an iliz,
Mari Beg araog a zired en manchou louz he c'hinviz ;
Evel eur vioc'h o vreskin e c'haloup a bion ar ru :
Holla ! Kated, Jannet, Périn, Soaz, Macharit, deud dusu ;
Setu éru euret Martin, deomp da dremen ar révu ?

Ma c'homer sellit deuz honez, dislivet he davanjer,
He c'horneten 'zo hep ampez, he gweleden kalz re vêr ;
O ! sellit-ta deuz an den-man pegen striz eo he vrugou,
He dok 'so brasoc'h evithan, ha kalz re hir he voufou ;
Eur golinêten 'zo gantan war he rochet en pillow !

Pa renk eur vreg kaez gwilloudi diwar he bugel kenta,
Raktal e lavaro Mari, « petra nao miz 'sò dija ? »

« Me gred e oa bed an euret en deiz war lerc'h pardon Paol,
« Ha pask né ked c'hoaz érûet, allaz ! gret o d'eo an taol ?
« Heb no dewa ma c'hemennet, ha kement-se 'gavan droi ! »

Pa gléo kloc'h iliz ar barrez, o c'hervel d'eur vadiziant,
Mari gant eun troad hep boutez a c'haloup araoek ar chant ;
Met evel na neuz ket ezom demeuz eur vouez ken raouyet,
Da zikour kana tedeum evit an neve c'hanet,
Gant he c'homerezel 'renk chom en kichen dor ar porchet.

Da êchui

Dre holl eo hanvezet Mari, sonn he fenn gant he zeod fall (!)
Boutet he fri butun ganti beteg en tier tud all ?
Deuz an noz 'toul an dorojou e chilaou petra dremen,
Mall dei goud an holl doareou 'vit dont goude d'o tispen ;
Gant ar brez da gonta klinkou, Mari flao na gousk taken.

X...

V. P. C. C. : Ch. ROLLAND.

(Acrostich an Actrou BLANDIN)
Penn-Rener Goueliou Plastin

Ed o peud ganemp plijadur
eiz ho kalon ! me 'zo re zur :
n holl, gweilit, oa ken zeder ;
o'doe ked gwelet c'hoaz ken kaer.
Irag Sant-Efflam an Arvor ;
stri withon 'rent deoc'h enor !
éhanit ked da zont bep bloaz ?
Deoc'h ma ven beo me gano c'hoaz.

Ch. R.

L'acrostiche de Monsieur BLANDIN
Président des Fêtes de Plastin

(Traduction strictement littéraire et non littéraire)

Vous avez eu avec nous bien du plaisir,
plein le cœur j'en suis certain :
Tout le monde était si joyeux.
n'ayant jamais vu de si beau
devant Saint-Efflam d'Armor !
plus que moi vous rend honneur : (hommage)
Ne cessez pas de venir chaque année ;
A vous, si je vis, je chanterai encore.

Ch. R.

Sôn Gouel Roc'h Karlez

(Pardon du Grand Rocher)

Breman 'zeuz dek vloa-so, ha kanel ganen er Pred a enor, war dôn
« Eskop Penn ar-Slang ».

Itronezet ha c'irwi Aotrone,
Pa pend ma galvel dont aman hirie,
E renkan kana deoc'h eun tam zon
Ma fréalo ganen pep gwir galon.

Gant lorc'h ha gant mall hon diredet
Da reï skeud d'ar gouel gant ma c'henseur
Ha da gana dirazoc'h hirie [tet,
Ar pez a ra plijadur d'am ine :

Rag toma 'ra ma goad muioc'h c'hoaz
Dre ma 'z omp aman en korn ar mor glaz,
Kreiz 'tre Lokmikel ha Sant-Efflam.
Dirag al Léo-dréz deuz lec'h 'oa ma mamm.

He zad, ma faëron, 'oa méliner
Aze tre barz en Mélén-ar-Rivier
'Zo en paroz-Treduder, c'hwi oar,
An tosta mélén zo da Bont-ar-Yar.

Ma mamm na wie nag A nag O,
Met kana 'rae zoniou koant ha gwerjo,
A jilaouen gant stad penn-da-benn
Luskellec ganti flour war he barlen.

Ha velse dre ma saven en oad
E k'nt din an doare hag ar stad
Deuz al lec'h kaer-man war lez ar mor ;
Ma geno, tud kaez, a chome digor :

Komz 'rae deuz boed-mor, krégen. ormel,
Ha deuz roc'h Karlez, pintet ken huel
Diwar gein p'hini 've 'tao gwelet
Kaera taol lagad oufer da gavet.

Komz 'rae din deuz Dragon an Toull-dù,
Lac'het gant Efflam en korn ar Roc'h rù,
Ha deuz an traou-ze, yaouank ha dinez'h
Me meuz dalc'het sonj 'vel pa vije dec'h.

Ped gwech meuz er c'blevet o konta
Dens-tad-koz-ha-mamm. Delill-Delira,
Eun Italian chomet er vro
Warlère'h ar Reuz-Vraz er b'urk Lokemo :

Henez, ermezi, 'oa skrivanier,
Hag a wie rimal traou meurbed kaer !
Marvad 'meuz taolet eun tam dezan,
Ha setu perag hon ganeoch aman.

Dend hon tre deuz tâl an dour kenta
Deuz ar stêr a goez er mor braz ama
Feunteun Sant-Treuleur, diont et mene
Da renta deoc'h mélit ha trugare ;

Ya, gwir bennoz ha trugare mad
D'ar re 'deuz laket ar gouel-man war droad,
Pardon neve 'ra ker braz enor
Da baotred ha merc'het koant an Arvor.

Trugare d'an Aotrou Herp dreist holl,
Pa laez ked an amzer da vond da goll ?
Penn rener Hôtellérien hor Bro
E oar laket brao an traou dont en dro !

Pa neuz digoret deomp eur Gouel kaer
Hag a lak hor c'halonou ken zeder,
Ni d'hom zro en digollo warc'hoaz
O sevel he Skeud war beg ar Roc'h-Vraz(?)

Deoc'h-tu Le Mordant, enor ha gloar !
Haroz ar brezel, taoleanner dispar ; (1)
Daoust a ma peud kollet ar gwelet,
E talc'hit da rei nerz d'hor Bro garet.

Pebeuz lorc'h o kass trugare c'hoaz
D'ar Penn-a-enor, da Willou Ambroaz,
'Zo 'velthon zavet en Gwerliskin,
Ha douget hirie vel Maer en Plastin.

Ha pa z'om en kreiz kalon Treger.
Kesomp hor mennad d'Erwan an Troquer,
Pa ra kement a enor d'he Vro
O veza dispar vel Ministr bep tro :

Ar ministret all a renk plada ; [zä
Neuz mèt paotr Pontrelo da chom stard 'n'he
Den a c'haloud braz e tiskwell skaer,
Eo red en pep karg kaout dalc'h ha poelder.

Sevel 'ran ma gweren en enor
Da Republik Franz ha da Vreiz-Arvor,
N'eur reketi dese hue hir
Da zerc'hel da gerz en peoc'h gant ar Gwir;

Daous ma z'omp bed trech' er brezel vraz
Ni c'houlen ar Peoc'h gwasoc'h wit bis.
Ma veomp da viken war an douar [koaz,
Brudet eur bobl krenv, gwirion ha dispar !

Charles ROLLAND.

Acrostich an Aotrou HERP

Penn-rener hôtellérien Breiz, o chom en Locmikael (C.-du-N.)

Hor Bro gaer Breiz a lugerno
En tre 'vo tud ouzoc'h henvel ;
Ra vezou meulet ho c'hano !
Paotred stard Breiz 'so diavarvel !
Ch. **R**achomp-ta warni kalonek ?
Red eo rei tro d'ar brêzonek !

Rag toma 'ra ma goad muioc'h c'hoaz
Dre ma 'z omp aman en korn ar mor glaz.
Kreiz 'tre Lokmikel ha Sant-Efflam.
Dirag al Léo-dréz deuz tec'h 'oa ma mamm.

He zad, ma faeron, 'oa méliner
Aze tre barz en Mélin-ar-Rivier
'Zo en paroz Treduder, c'hwi oar,
An tosta mélén zo da Bont-ar-Yar.

Ma mamm na wie nag A nag O,
Met kana 'rae zoniou koant ha gwerjō,
A jilaouen gant stad penn-da-benn
Luskellec ganti flour war he barlen.

Ha velse dre ma saven en oad
E k nte din an doare hag ar stad
Deuz al lec'h kaer-man war lez ar mor ;
Ma geno, tud kaez, a chome digor :

Komz 'rae deuz boëd-mor, krégen, ormel,
Ha deuz roc'h Karlez, pintet kon huvel
Diwar gein p'hini 've 'tao gwelet
Kaera taoz lagad oufer da gavet.

Komz 'rae din deuz Dragon au Toull-dù,
Lac'hel gant Efflam en korn ar Roc'h rù,
Ha deuz an traou-ze, yaouank ha dinec'h
Me meuz dalc'het sonj 'vel pa vije dec'h.

Ped gwech meuz er c'blevet o konta
Deuz-tad-koz ha-mamm, Delill-Delira,
Eun Italian chomet er vro
Warlèrc'h ar Reuz-Vraz er b'urk Lokemo :

Henez, ermezi, 'oa skrivanier,
Hag a wie rimal traou meurbed kaer !
Marvad 'meuz taolet eun tam dezan,
Ha setu perag hon ganeoch aman.

(1) Héros de la guerre et peintre sans pareil.

Trugare d'an Aotrou Herp dreist holl,
Pa laez ked an amzer da vond da goll ?
Penn rener Hôtellérien hor Bro
E oar laket brao an traou dont en dro !

Pa neuz digoret deomp eur Gouel kaer
Hag a lak hor c'halonou ken zeder,
Ni d'hom zro en digollo warc'hoaz
O sevel he Skeud war beg ar Roc'h-Vraz(?)

Deoc'h-tu Le Mordant, enor ha gloar !
Haroz ar brezel, taolenner dispar ; (4)
Daoust a ma peud koll-er ar gwelet,
E talc'hit da rei nerz d'hor Bro garet.

Peboeuz lorc'h o kass trugare c'hoaz
D'ar Penn-a-enor, da Willou Ambroaz,
'Zo 'velthon zavel en Gwerliskin,
Ha douget hirie vel Maer en Plistin.

Ha pa z'om en kreiz kalon Treger,
Kesomp hor mennad d'Erwan an Troquer,
Pa ra kement a enor d'he Vro
O veza dispar vel Ministr hep tro :

Ar ministret all a renk plada ; [zà]
Neuz met paotr Pontrelo da chom stard 'n'he
Den a c'haloud braz e tiskwell skaer,
Eo red en pep karg kaout dalc'h ha poelder.

Sevel 'ran ma gweren en enor
Da Republik Franz ha da Vreiz-Arvor,
N'eür reketz deuze bùe hir
Da zerc'hel da gerz en peoc'h gant ar Gwir;

Daous ma z'omp bed trec'h er brezel yraz
Ni c'houlen ar Peoc'h gwasoc'h wit bis
Ma veomp da viken war an douar [koaz,
Brudet eur bobl krenv, gwirion ha dispar !

Charles ROLLAND.

Acrostich an Aotrou HERP

Penn-rener hôtellérien Breiz, e chom en Locmikael (C.-du-N.)

Hor Bro gaer Breiz a lugerno
En tre 'vo tud ouzoch'h henvel ;
ERP a vezou meulet ho chano !
Ch. aotied stard Breiz 'so diavarvel !
achomp-ta warni kalonek ?
Ed eo rei tro d'ar brézonek !

Parodie du fameux chant Provençal

Se canto, qué canto
Cantis par per iou
Cantés per ma mio
Qu'ès au prep de iou, etc.

EN QUATRAIN sur le même air :

Kan-ta, kan ! ma maestrez,
Kan-ta ma zoniou ?
Kan, kanomp asamblez
Tro pad hon deyou ;
Kan-tan, kan ! dous Kato,
War bep seurt toniou
Yez kaer breiz ma pado
Ch'ed an amzeriou ;
You !

Chers Concitoyens,

Savouriez notre you satirique avec leur iou provençal, et dites s'il n'y a pas là de quoi satisfaire les plus difficiles sur la beauté de notre chère langue ? l'une des plus vieilles du monde !

Ch. R.